

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Oběti Trestných Činů](#) > [Práva Obětí Trestných Činů – Podle Zemí](#) > 1 – MOJE PRÁVA V PRŮBĚHU VYŠETŘOVÁNÍ TRESTNÉHO ČINU

1 – MOJE PRÁVA V PRŮBĚHU VYŠETŘOVÁNÍ TRESTNÉHO ČINU

[Jak a kde mohu oznámit trestný čin?](#)

[Jak mohu sledovat, co orgány učiní po oznámení trestného činu?](#)

[Jak se mohu podílet na vyšetřování trestného činu?](#)

[Jaká jsou má práva coby svědka?](#)

[Jsem nezletilá osoba. Mám dodatečná práva?](#)

[Jaké informace mohu obdržet od policie nebo organizací poskytujících podporu svědkům v průběhu vyšetřování trestného činu?](#)

[Mohu obdržet právní pomoc?](#)

[Jak mohu získat ochranu, pokud jsem v nebezpečí?](#)

[Jaké služby a pomoc mohu obdržet během vyšetřování trestného činu?](#)

[Je možné dosáhnout narovnání/smíru nebo zahájit mediaci mezi mnou a pachatelem?](#)

[Jak se bude ve věci postupovat poté, co skončí vyšetřování?](#)

[Mohu podat opravný prostředek, pokud byla daná věc uzavřena, aniž by byla předána soudu?](#)

[Jsem cizí státní příslušník. Jak jsou chráněna má práva a zájmy?](#)

[Další informace](#)

Jak a kde mohu oznámit trestný čin?

Trestný čin můžete oznámit na policejní služebně, pokud možno v místě, kde k trestnému činu došlo. V mimořádné situaci můžete vždy zavolat na číslo 112. Pokud se nejedná o nouzovou situaci, můžete se dostavit na nejbližší policejní služebnu. Adresy policejních služeben jsou uvedeny na internetových stránkách místní policie v [nizozemštině](#) a [francouzštině](#).

Každý belgický státní příslušník (nebo rezident v Belgii) může řadu bagatelních trestných činů (např. vandalství, krádež v obchodě nebo krádež jízdního kola) oznámit na internetu, a to v [nizozemštině](#), [francouzštině](#) a [němčině](#). Kromě toho může každý, tedy i turista, oznámit trestné činy související s internetem, a to prostřednictvím stránek, které jsou k dispozici v [nizozemštině](#), [francouzštině](#), [němčině](#) a [angličtině](#).

Některé méně závažné trestné činy, jako je pronásledování, pomluva a urážka (tzv. „trestné činy na základě oznámení“) lze stíhat pouze tehdy, podáte-li trestní oznámení.

Pro oznámení trestného činu není stanovena žádná lhůta, je však ve vašem zájmu uvědomit policii co nejdříve, aby mohla získat informace o okolnostech spáchání trestného činu a újmě, která vám byla způsobena. To je důležité rovněž proto, že většinu trestných činů nebudou moci orgány po uplynutí určité lhůty začít trestně stíhat (promlčení). Tato lhůta je stanovena zákonem, liší se v závislosti na druhu trestného činu a činí od šesti měsíců do patnácti let.

Po oznámení trestného činu vyhotoví policie protokol. Během výslechu máte řadu práv, a to i případě, že budete vyslýchán(a) později. Bez ohledu na to, zda jste vyslýcháni jako oběť nebo jako svědek, vám policejní orgán vysvětlí, že:

- můžete požádat, aby byly všechny otázky a vaše odpovědi byly doslovně zaznamenány;
- můžete požádat o provedení zvláštního vyšetřovacího úkonu nebo o výslech určité osoby;
- vaše výpovědi mohou být použity u soudu jako důkazní prostředky;
- můžete zdarma obdržet kopii protokolu o vašem výslechu. O kopii musíte požádat na konci výslechu. Ve většině případů ji obdržíte ihned.

Pokud hovoříte jiným jazykem, než je jazyk řízení, policie vám zajistí soudního tlumočníka, není-li příslušník policie schopen zaznamenat vaše výpovědi ve vašem mateřském jazyce, nebo vás požádá, abyste zapsali svou výpověď ve svém mateřském jazyce.

Vaše výpověď bude zaznamenána v protokolu, ve kterém budou rovněž uvedeny například tyto informace:

- vaše jméno, adresa, telefonní číslo a případně i e-mailová adresa;
- podrobné údaje o trestném činu – kdo se na něm podílel, kdy, kde a co se stalo a jaké jsou následky;
- kontaktní údaje případných svědků;
- popis zúčastněných osob, včetně výšky, tělesné konstituce a oděvu. Velmi užitečné mohou být rovněž informace jako pravděpodobný věk, barva vlasů a účes, přízvuk a jiné specifické znaky, jako jsou bradavice, jizvy, tetování nebo mateřská znaménka;
- zranění, která vám byla způsobena (lékař vám může vydat lékařské potvrzení, které můžete předat policii, a to i několik dní po podání trestního oznámení). U lékaře si můžete rovněž vyžádat potvrzení o pracovní neschopnosti;
- jakákoli jiná (materiální) škoda, která vám byla způsobena (je užitečné můžete pořídit snímky způsobené škody).

Můžete rovněž uvést, zda potřebujete nějakou praktickou, sociální, psychologickou nebo právní pomoc.

Je vhodné pořídit si kopie všech dokumentů, které odevzdáte policii. Může se stát, že budete původní dokumenty potřebovat později, například pro pojišťovnu.

Jste-li obětí sexuálního násilí, budete v rámci možností vyslechnuti ve vhodných prostorách, které poskytují potřebné soukromí.

Ve většině případů policie předá protokol státnímu zastupitelství. Státní zástupce poté rozhodne, zda má policie zahájit vyšetřování, či nikoli. Vyšetřování probíhá pod vedením státního zástupce nebo ve složitějších případech či v situaci, kdy jsou zapotřebí rozsáhlejší vyšetřovací opatření, jako je například domovní prohlídka, je provádí vyšetřující soudce (soudní vyšetřování). V některých případech může policie zahájit vyšetřování sama a poté předat celý spis státnímu zastupitelství k (policejnímu vyšetřování). U řady bagatelních trestných činů (jako je krádež jízdního kola) a s ohledem na jejich okolnosti (například absenci jakýchkoli stop) vyhotoví policie zjednodušený protokol. Tento zjednodušený protokol zůstává na policejní stanici a státnímu zastupitelství se nepředává. Jednou měsíčně se však státnímu zastupitelství předkládá přehled vystavených zjednodušených protokolů, aby bylo zastupitelství o těchto oznámeních informováno. V případě, že se objeví nové informace (například identifikace pachatele trestného činu), které by mohly ovlivnit šetření případu, předá se protokol státnímu zastupitelství a policie vás o této skutečnosti informuje.

Jak mohu sledovat, co orgány učiní po oznámení trestného činu?

Po oznámení trestného činu obdržíte potvrzení. Na tomto potvrzení naleznete číslo jednací, jméno příslušníka policie, který vám pomohl, a kontaktní údaje státního zastupitelství (na které se můžete obrátit, chcete-li případ dále sledovat).

Na potvrzení zjistíte, zda bude vaše věc projednávána jako běžné oznámení, zda bude probíhat policejní vyšetřování nebo byl vypracován zjednodušený protokol.

Jak se mohu podílet na vyšetřování trestného činu?

Pokud nepodniknete žádné jiné kroky kromě podání trestního oznámení na policii, máte pouze právo být státním zástupcem (v případě trestního stíhání) informováni o datu, čase a místě konání soudního jednání.

Jestliže chcete být informováni o jiných důsledcích vašeho oznámení, musíte se přihlásit jako poškozený. To můžete učinit prohlášením (osobně nebo prostřednictvím právního zástupce) u příslušníka policie, který vystavil protokol o oznámení, nebo prohlášením na sekretariátu státního zastupitelství nebo na policejní služebně nebo zasláním prohlášení doporučeným dopisem na sekretariát státního zastupitelství. Vzorový formulář obdržíte s potvrzením o oznámení.

Přihlásíte-li se jako oběť, obdržíte písemně informace o rozhodnutích státního zástupce (např. o rozhodnutí věc odložit s příslušným odůvodněním nebo rozhodnutí o zahájení soudního řízení) a o případném jednání vyšetřovacího soudu. Budete moci rovněž předložit jakékoli důkazní prostředky, které považujete za užitečné. Kromě toho můžete žádat o nahlédnutí do spisu a o obdržení kopií dokumentů ze spisu.

Chcete-li získat náhradu škody nebo jiná práva, musíte se přihlásit jako **poškozený [1]**. Můžete tak učinit prohlášením, které učiníte osobně nebo prostřednictvím svého právního zástupce. Toto prohlášení lze učinit v kterékoli fázi řízení. Jako poškozený můžete žádat o nahlédnutí do spisu nebo o získání kopií, o provedení dalších vyšetřovacích úkonů, můžete požádat o odškodnění, podávat opravné prostředky proti přijatým rozhodnutím (například odvolání) a také právo být vyslechnut a informován v souvislosti s výkonem trestu odnětí svobody.

Jako poškozený nebo jako oběť vás ve styku s úřady může zastupovat právní zástupce. Jelikož je vyšetřování v Belgii neveřejné, není možné, abyste se účastnili vyšetřovacích úkonů (např. výsledku pachatele), s výjimkou provedení skutkové rekonstrukce na místě činu, jíž se poškozený může zúčastnit.

Nemusíte prokázat existenci trestného činu ani zavinění pachatele.

V této fázi vyšetřování nemůžete obdržet náhradu škody.

Jakmile byla věc předána státnímu zastupitelství a bylo zahájeno trestní stíhání, nemůžete již nijak řízení zastavit. To platí i pro trestné činy, které lze stíhat pouze na základě vašeho trestního oznámení („trestné činy na základě oznámení“), jako je například pronásledování.

Jaká jsou moje práva coby svědka?

Během vyšetřování budete pravděpodobně vyslechnuti jako svědek.

Pokud se jako svědek cítíte ohroženi, můžete (stejně jako vaši rodinní příslušníci a příbuzní) za určitých okolností využít tato opatření na ochranu svědků:

- poradenství ohledně preventivních opatření, která mohou být přijata, a pomoc při jejich zavádění
- preventivní policejní hlídky;
- zaznamenávání příchozích a odchozích telefonních hovorů;
- poskytnutí tajného telefonního čísla nebo mobilního telefonu pro tísňová volání, chráněné registrační značky pro vaše vozidlo;
- okamžitou fyzickou ochranu
- zajištění jiného místa pobytu na dobu nejvýše 45 dnů.

Ve velmi výjimečných případech, tzn. pokud jste svědkem organizované nebo závažné trestné činnosti, jako je únos nezletilé osoby nebo vražda, a výše uvedená opatření k zajištění vaší bezpečnosti nepostačují, lze přijmout zvláštní ochranná opatření. Může se jednat například o:

- zajištění jiného místa pobytu na dobu delší než 45 dnů;
- změnu identity.

Pokud jste v rámci šetření poskytli svědeckví, můžete požadovat náhradu za cestovní výdaje a výdaje na ubytování. Rovněž můžete požádat o náhradu, pokud byste si v zaměstnání museli vzít půl dne dovolené. Tyto náklady jsou hrazeny ze státního rozpočtu, bude je však muset zaplatit obžalovaný, bude-li shledán vinným.

Pokud vám byla přiznána ochranná opatření nebo pokud se nenacházíte v Belgii, můžete být vyslechnuti prostřednictvím videokonference nebo telekonference.

Jsem nezletilá osoba. Mám dodatečná práva?

Jste-li mladší 18 let a jste-li obětí trestného činu, máte při výslechu tato dodatečná práva:

- může vás doprovázet dospělá osoba, kterou si sami zvolíte,
- a výslech může proběhnout v upravené místnosti.

Aby se zabránilo tomu, že budete ve stejné věci vyslýcháni několikrát, může být z vašeho výslechu pořízen audiovizuální záznam. Jste-li mladší 12 let, je možné audiovizuální záznam z vašeho výslechu pořádat až poté, co jste o tom byli informováni. Jste-li starší 12 let, může být výpověď zaznamenána jen s vaším souhlasem. Tyto výslechy probíhají v místnosti, která je k tomuto účelu vybavena.

Pokud jste se stali obětí sexuálního zneužívání, prostituce nebo dětské pornografie, začne běžet lhůta, po jejímž uplynutí již nelze trestný čin stíhat, až poté, co dosáhnete 18 let věku.

Pokud jste se obětí stali jako nezletilí, policie vás odkáže na služby poskytující pomoc obětem specializované na případy zneužívání dětí.

Budete rovněž chráněni před medializací. Zveřejnění nebo šíření snímků, náčrtů a jiných materiálů, které by mohly vaši totožnost odhalit, je totiž zakázáno.

Jaké informace mohu obdržet od policie nebo organizací poskytujících podporu svědkům v průběhu vyšetřování trestného činu?

Policie vám poskytne informace o:

- různých službách poskytujících pomoc obětem;
- postupech, které budou navazovat na vaše trestní oznámení;
- podmínkách, které musíte splnit, abyste získali odškodnění.

Tyto informace mohou být poskytnuty na letáčích či v brožurách nebo ústně. Brožury jsou k dispozici ve třech úředních jazycích ([nizozemštině](#), [francouzštině](#) a [němčině](#)). V praxi mohou příslušníci policie poskytovat informace i v jiných jazycích (např. v angličtině).

Je důležité vědět, že o dalším vývoji vašeho případu budete informováni jen tehdy, pokud jste se přihlásili jako oběť nebo jako [poškozený](#) [1]. Jedná se o tyto informace:

- rozhodnutí státního zástupce věc odložit s odůvodněním;
- rozhodnutí státního zástupce postoupit věc vyšetřujícímu soudci za účelem soudního vyšetřování;
- rozhodnutí státního zástupce navrhnout, aby pachatel nahradil škodu nebo se účastnil mediace v rámci trestního řízení;
- datum, kdy bude věc projednávat soud.
- Kromě toho máte jako oběť právo žádat o nahlížení do spisu a obdržení kopií. S příslušnou žádostí se můžete v průběhu vyšetřování obrátit na státní zastupitelství nebo vyšetřujícího soudce.

Můžete požadovat kopie spisu, za každou kopii vám však bude účtován poplatek (přibližně 0,25–0,50 EUR za kopii). Pokud je vaše věc postoupena porotnímu soudu, jsou kopie poskytovány bezplatně.

Mohu obdržet právní pomoc?

První orientační právní pomoc můžete získat, když se obrátíte na primární právní pomoc, kde právníci v určité dny a hodiny poskytují bezplatné poradenství a mohou vás v případě potřeby odkázat na specializované služby. Konzultační dny jsou pořádány na soudech, smírčích soudech, v právních střediscích, u některých orgánů místní samosprávy atd. Právní středisko naleznete v každém soudním obvodu (kontaktní údaje jsou k dispozici ve [francouzštině](#) a [nizozemštině](#)) nebo se můžete obrátit na některou ze služeb pro pomoc obětem.

Máte-li zájem o podrobnější právní poradenství, pomoc nebo zastupování, musíte se obrátit na svého právního zástupce. V závislosti na vašich příjmech vám pomoc může být poskytována do určité míry nebo zcela bezplatně, a to prostřednictvím systému sekundární právní pomoci. Některé kategorie osob nacházejících se ve specifické situaci, například nezletilé osoby nebo osoby s mentálním postižením, mají vždy právo na bezplatné služby právního zástupce.

V případě sekundární právní pomoci se můžete obrátit na kancelář právní pomoci (více informací ve [francouzštině](#) a [nizozemštině](#)), kterou najdete u každého soudu. Budete muset předložit doklady, které prokazují, že patříte do jedné z uvedených kategorií nebo že je máte nedostatečný čistý příjem. Úřad právní pomoci vydá rozhodnutí do patnácti dnů. Je-li žádosti vyhověno, budou vám sděleny kontaktní údaje právního zástupce, který vám byl ustanoven. Můžete rovněž požádat o právního zástupce, kterého si sami zvolíte, zda je ochoten pracovat v rámci sekundární právní pomoci. Váš právní zástupce se v případě souhlasu obrátí na místně příslušný úřad právní pomoci za účelem schválení vaši žádosti.

Jsou-li vaše finanční prostředky omezené, můžete za určitých podmínek prostřednictvím systému právní pomoci požádat rovněž o osvobození od určitých poplatků souvisejících s řízením (např. poplatků za soudního vykonavatele, nákladů na kopie ze spisu, atd). Chcete-li tuto možnost využít, musíte podat žádost úřadu právní pomoci, který se nachází u soudu, jenž projednává vaši věc. Pokud jste se již přihlásili jako poškozený, můžete žádost podat u soudu, jenž projednává vaši věc, a to i ústně.

Doporučuje se rovněž, abyste si důkladně zkontrolovali své pojistky, abyste zjistili, zda vaše pojištění kryje i právní pomoc. Za tímto účelem se obraťte na svého zprostředkovatele pojištění.

Jak mohu získat ochranu, pokud jsem v nebezpečí?

Policie zajistí vaši bezprostřední bezpečnost prostřednictvím všeobecných bezpečnostních opatření. Dále pokud jste v nebezpečí v důsledku výpovědi, kterou jste učinili nebo hodláte učinit a jste ochotni ji potvrdit u soudu, může vám komise pro ochranu svědků zajistit další bezpečnostní opatření. Pokud se státní zástupce nebo vyšetřující soudce domnívá, že tato opatření potřebujete, zašle komisi pro ochranu svědků žádost.

Jste-li obětí znásilnění nebo sexuálního napadení, budete chráněni před medializací. Zveřejnění nebo šíření snímků, náčrtů a jiných materiálů, které by mohly vaši totožnost odhalit, je trestné.

Jste-li obětí domácího násilí a nechcete se vrátit domů, policie vám (a vašim dětem) poskytne bezpečné místo, kde můžete pobývat.

Policejní orgán můžete rovněž při výpovědi požádat, aby v protokolu vaše osobní údaje neuvedl. Musíte však počítat s tím, že policie je povinna tyto údaje předat, pokud o ně státní zastupitelství výslovně požádá.

Pouze pokud se vy nebo osoba vám blízká může v důsledku svědecké výpovědi dostat do vážného ohrožení, může vám vyšetřující soudce (policie zde nemá žádné pravomoci) zajistit úplnou nebo částečnou imunitu. Vyšetřující soudce se pro anonymitu často rozhodne z vlastního podnětu, avšak můžete o ni požádat i vy. Pokud vyšetřující soudce vaši žádost zamítne, nemůžete se proti tomuto rozhodnutí odvolat.

Částečná anonymita znamená, že v protokolu o výslechu nebude uvedena vaše totožnost. To je možné pouze v případě, vede-li vyšetřování vyšetřující soudce nebo státní zástupce.

Úplná anonymita znamená, že vaše totožnost zůstane utajena během celého trestního řízení, a může být zajištěna jen tehdy, pokud:

- je soudní vyšetřování vedeno vyšetřujícím soudcem;
- k vaší ochraně nepostačuje částečná anonymita;
- se domníváte, že vaše výpověď ohrozí vás a vaše příbuzné, a uvedete, že to může být důvodem k odmítnutí výpovědi;
- trestného činu se dopustila zločinecká organizace nebo se jedná o závažný trestný čin (např. únos nezletilé osoby nebo vražda).

Jaké služby a pomoc mohu obdržet během vyšetřování trestného činu?

Všichni pracovníci policejních a soudních orgánů jsou povinni poskytnout vám veškeré potřebné informace a případně vás odkázat na specializované služby. Existuje různé organizace, které se věnují poskytování pomoci obětem trestné činnosti. V průběhu celého trestního řízení i po něm je vám k dispozici řada specializovaných služeb:

- příslušníci policie zajišťují první přijetí, praktickou pomoc, informace, vyhotovení protokolu a odkázání na příslušné úřady. Není-li službu konající příslušník policie schopen poskytnout vám optimální podporu (např. v případě krize či velmi závažné situace), mohou tento úkol převzít specializované policejní služby zaměřené na policejní pomoc obětem.
- Služba pro příjem obětí, která je součástí právního střediska, vám může poskytnout specifické informace týkající se vaší věci. Právní středisko je k dispozici v každém soudním obvodu (jejich kontaktní údaje jsou k dispozici ve [francouzštině](#) a [nizozemštině](#)). Tato služba vám může rovněž poskytnout potřebnou podporu v průběhu celého soudního řízení. Právní asistenti pracující ve službě pro příjem obětí vás v závislosti na vašem problému odkážou na specializovanější služby. Mohou vám poskytnout pomoc v emocionálně těžkých okamžicích, například při nahlížení do spisu, při soudním řízení, při vracení důkazních materiálů nebo při rekonstrukci. Právní asistenti vám mohou rovněž pomoci při vypracování prohlášení oběti týkající se výkonu trestu.
- Služby pro pomoc obětem vám poskytují další pomoc s vyrovnáním se s následky trestného činu: emocionální a psychologickou podporu, informace (o vašich právech, náhradě škody, trestním řízení a dostupnosti právní podpory) a pomoc s kontakty na různé instituce (jako jsou pojišťovny, policie, soudní orgány, advokátní kanceláře, nemocnice atd.) Na tyto [služby](#) vás většinou odkáže policie nebo právní asistenti, nicméně se na ně můžete obrátit i sami.

Všechny tyto služby jsou bezplatné a zcela dobrovolné.

Jste-li obětí obchodu s lidmi, mohou vám další podporu poskytnout různé specializované soukromé organizace. Koordinaci a spolupráci mezi těmito organizacemi zajišťuje [Centrum pro rovné příležitosti a boj proti rasismu](#). Můžete využít rovněž zvláštních předpisů týkajících se povolení k pobytu a pracovního povolení, pokud vám byl přiznán [status „oběti obchodu s lidmi“](#) [2].

Můžete obdržet lékařskou pomoc, můžete však být požádáni o její uhrazení, nemáte-li platné zdravotní pojištění (tyto náklady však můžete zahrnout do nároku na náhradu škody). Občané 27 členských států EU, Islandu, Lichtenštejnska, Norska a Švýcarska mohou využít [evropský průkaz zdravotního pojištění](#).

Je možné dosáhnout narovnání/smíru nebo zahájit mediaci mezi mnou a pachatelem?

Mediace je možná ve všech fázích trestního řízení: na úrovni policie (policejní mediace týkající se škody), na úrovni obcí (mediace v rámci správních sankcí), na úrovni státního zastupitelství před vydáním rozhodnutí o trestním stíhání (mediace v trestních věcech) a poté, co státní zástupce rozhodl o trestním stíhání (nápravná mediace). Nápravnou mediaci lze použít rovněž po vykonání trestu.

Mediace je dostupná u všech druhů trestných činů. O možnostech mediace vás musí informovat státní zástupce, vyšetřující soudce a soudce. O mediaci můžete požádat rovněž sami.

Policejní mediaci týkající se škody lze používat u drobné kriminality (např. graffiti, menší krádeže a vandalismus) pro náhradu škody na majetku. Je dostupná v policejních okrscích Lovaň, Mechelen a Brusel. Mediace se uskuteční před tím, než je věc předána státnímu zástupci. Státní zástupce je informován o výsledcích mediace, a pokud je dosaženo dohody, věc je obvykle uzavřena.

Mediace u [správních sankcí](#) [3] se používá před konečným uložením správní sankce. Je povinná v případě, je-li pachatel mladší 16 let. Cílem mediace je především uhradit způsobenou škodu a provádějí ji úředníci orgánů místní samosprávy.

Mediaci v rámci trestních věcí může navrhnout státní zástupce, pokud se domnívá, že skutková podstata trestného činu nevyžaduje uložení trestu odnětí svobody na déle než dva roky nebo přísnější trest. Tato forma mediace se

uskutečňuje před vydáním rozhodnutí státního zástupce o trestním stíhání pachatele a provádějí ji právní asistenti. Mediace, jejímž účelem je náhrada způsobené škody, se jako oběť většinou účastníte. Státní zástupce může pro pachatele navrhnout jedno nebo více doplňujících opatření (lékařské ošetření nebo terapii, vzdělávání nebo poskytnutí služby). Pokud dojde mezi pachatelem a obětí k dohodě na náhradě škody a pokud se pachatel podrobí případným dalším opatřením, požadavek na jeho potrestání pozbývá platnosti (tzn. státní zástupce již nemůže tuto věc předat trestnímu soudu). Pokud však pachatel nedodrží podmínky, může být věc postoupena soudu. Mediace v rámci trestního řízení vyžaduje vaši spolupráci. Není-li tato spolupráce zajištěna, bude věc vrácena státnímu zástupci, který rozhodne o dalším postupu.

Nápravná mediaci probíhá odděleně od soudního řízení a nenahrazuje je. Soudní orgány jsou i nadále odpovědné za veškerá rozhodnutí o trestním stíhání, udělení trestu a výkonu trestu. To však nebrání tomu, abyste mohli o mediaci požádat v jakémkoli okamžiku řízení: ještě předtím, než věc začne projednávat soud, v průběhu soudního řízení a po vynesení rozsudku. O mediaci může požádat každý, kdo je příslušnou trestní věcí přímo dotčen. To znamená, že o mediaci může požádat nejen oběť trestného činu, ale také například partner či partnerka, rodinný příslušník nebo pozůstalý. Nápravnou mediaci provádějí dvě neziskové organizace: [Suggnomè](#) ve Flandrech a [Médiante](#) ve Valonsku. Tyto organizace mají místní oddělení v každém soudním obvodu. Dohoda, již bylo dosaženo při nápravné mediaci, je důvěrná, a proto se nepředává soudním orgánům, ledaže s tím obě strany souhlasí. Soudce je při vynášení rozsudku povinen zmínit, že došlo k nápravné mediaci, není však povinen přihlížet k obsahu dohody.

Mediace je dostupná rovněž v soudnictví ve věcech mládeže. Nápravná mediaci je možná jak na úrovni státního zástupce, tak na úrovni soudce pro mládež. Konzultace jsou dostupné pouze na úrovni soudce pro mládež. Od soudce se očekává, že takové nápravné opatření upřednostní (že tedy nevynese ihned nad nezletilým pachatelem rozsudek) a že strany sporu o této možnosti informuje. Pokud nápravná mediaci vede k dohodě mezi pachatelem a obětí činu, musí dohodu zpravidla schválit státní zástupce. Státní zástupce nemůže měnit obsah dohody, může však odmítnout dohodu uznat, pokud obsah dohody může představovat nebezpečí pro veřejnou bezpečnost. Činnosti v rámci nápravné mediace a konzultací provádějí místní neziskové organizace působící v oblasti pomoci pro mládež.

Jak se bude ve věci postupovat poté, co skončí vyšetřování?

Vývoj věci po skončení vyšetřování závisí na druhu vyšetřování.

Vede-li vyšetřování státní zástupce, může rozhodnout, že:

- danou věc odloží;
- navrhne pachateli narovnání v rámci trestního řízení – pokud pachatel návrh přijme a škodu nahradí, bude věc po zaplacení příslušné částky uzavřena;
- navrhne mediaci v rámci trestního řízení;
- předá věc soudu.

Jako oběť nebo poškozený budete informováni o rozhodnutí státního zástupce.

Dojde-li k soudnímu vyšetřování, vyšetřující soudce zašle spis poradnímu senátu. Soudní jednání před poradním senátem probíhají za zavřenými dveřmi. To znamená, že novináři a veřejnost se jej nemohou zúčastnit. Přítomni můžete být vy a váš právní zástupce, nikoli však vaši přátelé a příbuzní. Poradní senát může rozhodnout o:

- zastavení stíhání, pokud se skutková podstata nepovažuje za trestný čin nebo neexistuje-li dostatek důkazů;
- předání věci soudu, existuje-li dostatek důkazů;
- internaci pachatele, pokud je duševně nemocný nebo má vážné mentální postižení, v důsledku kterého není schopen ovládat své jednání. V tomto případě může obviněný požádat o veřejné jednání;
- odložení. Poradní senát může takto rozhodnout pouze v případě, nebyl-li pachatel dříve odsouzen k trestu odnětí svobody na déle než šest měsíců. Soudce stanoví zkušební lhůtu trvající nejvýše pět let a stanoví řadu podmínek, které musí pachatel dodržovat. Pokud se pachatel ve zkušební době znovu dopustí trestné činnosti nebo nedodrží stanovené podmínky, může soud rozhodnout o znovuzahájení řízení v dané věci.

V posledních dvou případech vynese poradní senát rovněž rozsudek týkající se vašeho občanskoprávního nároku ohledně náhrady škody.

Jako oběť nebo [poškozený \[1\]](#) budete informováni o datu jednání. Pokud bude věc předána soudu, budete též informováni o datu, kdy bude vaši věc projednávat soud.

Mohu podat opravný prostředek, pokud byla daná věc uzavřena, aniž by byla předána soudu?

Proti rozhodnutí státního zastupitelství o odložení věci se nemůžete odvolat. S ohledem na skutky a jejich okolnosti a na důvody uzavření věci mohou v rámci trestního řízení existovat ještě další možnosti, jak (vedle občanskoprávního řízení) získat náhradu škody:

- v případě bagatelních trestných činů a a přestupků můžete pachatele předvolat přímo před soud. Za tímto účelem se musíte obrátit na soudního vykonavatele, aby předvolal pachatele;
- můžete se též přihlásit jako [poškozený \[1\]](#) u vyšetřujícího soudce, který pak musí zahájit soudní vyšetřování. To můžete učinit písemně nebo ústně. Vyšetřující soudce vystaví protokol o tomto úkonu. Musíte počítat s tím, že vás v tomto případě vyšetřující soudce požádá o uhrazení zálohy, která slouží k pokrytí nákladů řízení. Její výši stanoví vyšetřující soudce. Počítejte rovněž s tím, že poradní senát může po skončení vyšetřování rozhodnout, že věc nepostoupí soudu, protože například neexistuje dostatek důkazů proti podezřelému. Pokud se přihlásíte jako poškozený, musí vaše postavení jako poškozený potvrdit soud.

Je-li pachatel nezletilý, nemůžete jej předvolat přímo před soud ani se nemůžete přihlásit jako poškozený.

Proti každému rozhodnutí poradního senátu, včetně rozhodnutí o uzavření věci, můžete jako [poškozený \[1\]](#) podat opravný prostředek u obžalovací komory odvolacího soudu. Proti rozhodnutí obžalovací komory odvolacího soudu nemůžete podat opravný prostředek ani nemůžete předvolat pachatele sami

Pokud poradní senát rozhodne o náhradě škody (při internaci pachatele nebo při odložení věci) můžete podat opravný prostředek, pouze pokud jde o náhradu škody, a nikoli o rozhodnutí o potrestání. Opravný prostředek musíte podat do patnácti dnů (nebo tří dnů, je-li pachatel v ochranné vazbě) v podatelně soudu. Obžalovací komora odvolacího soudu poté přezkoumá váš nárok na náhradu škody.

Můžete věc postoupit rovněž občanskoprávnímu soudu, pokud jste z jakéhokoli důvodu neobdrželi náhradu v rámci trestního řízení. To je možné i v případě, že státní zastupitelství věc odložilo. Věc můžete postoupit občanskoprávnímu soudu tak, že pachatele, který škodu způsobil, přímo předvoláte před soud, pokud se všechny strany nehodlají dostavit dobrovolně. Pokud se věc týká i pojišťovny (například v případě dopravní nehody), lze se na ni rovněž obrátit přímo. Řízení u občanskoprávního soudu se podstatně liší od trestního řízení. Občanskoprávní nárok můžete vznést i u občanskoprávního soudu (například pokud jste neobdrželi náhradu v rámci trestního řízení nebo byla věc odložena). V občanskoprávním řízení musíte prokázat, že došlo k pochybení. Jestliže současně probíhá trestní řízení, musí občanskoprávní soud pozastavit řízení a vyčkat na rozhodnutí trestního soudu. Občanskoprávní soud je navíc vázán rozhodnutím trestního soudu. S uplatněním nároku u občanskoprávního soudu jsou rovněž spojeny určité náklady.

Jsem cizí státní příslušník. Jak jsou chráněna má práva a zájmy?

Jako cizí státní příslušník požíváte všech výše uvedených práv. Máte rovněž některá dodatečná práva, která usnadní vaši účast na trestním řízení.

Máte právo požádat o bezplatné služby tlumočnicka, pokud nehovoříte úředním jazykem daného regionu. Je rovněž možné, abyste sami sepsali svou výpověď (nebo můžete příslušníka policie zapsal ve vaší mateřštině). Pokud se nenacházíte v Belgii, může vás státní zástupce nebo vyšetřující soudce vyslechnout prostřednictvím videokonference nebo telekonference.

Jste-li žadatelem o azyl, máte automaticky právo na právní pomoc, kterou vám poskytne právní zástupce prostřednictvím systému sekundární právní pomoci.

Další informace:

- Ústava – v [nizozemštině](#) a [francouzštině](#)
- Soudní řád – v [nizozemštině](#) a [francouzštině](#)

- Trestní řád – v [nizozemštině](#) a [francouzštině](#)
- Zákon ze dne 5. srpna 1992 o policii – v [nizozemštině](#) a [francouzštině](#)
- Zákon ze dne 1. srpna 1985 o daňových a dalších opatřeních – v [nizozemštině](#) a [francouzštině](#)
- Zákon ze dne 29. června 1964 o podmíněném odsouzení, odkladu výkonu trestu a o probaci – v [nizozemštině](#)
- Oběžník GPI 58 ze dne 4. května 2007 o zacházení s oběťmi trestných činů v integrovaném policejním sboru, strukturovaný na dvou úrovních – v nizozemštině
- Oběžník č. COL 5/2009 Kolegia nejvyšších státních zástupců při dovolacích soudech o používání jednotných potvrzení o podání trestního oznámení, pokynech pro předávání těchto potvrzení policií a o změně oběžníku COL 8/2005, revidovaná verze ze dne 20. prosince 2012
- Oběžník ze dne 26. září 2008 o zavedení víceoborové spolupráce ve vztahu k obětem obchodu s lidmi nebo některých závažných forem nezákonného převaděčství – v [nizozemštině](#)
- Oběžník č. COL 16/2012 ze dne 12. listopadu 2012 – Společný oběžník ministra spravedlnosti, ministra vnitra a Kolegia nejvyšších státních zástupců o pomoci poskytované obětem na státních zastupitelstvích a soudech
- Oběžník č. COL 17/2012 ze dne 12. listopadu 2012 – Společný oběžník ministra spravedlnosti, ministra vnitra a Kolegia nejvyšších státních zástupců o uctívém zacházení se zemřelými, o informování o jejich úmrtí, uctívém rozloučení a čištění místa činu, v případě zapojení soudních orgánů
- Oběžník č. COL 18/2012 ze dne 20. prosince 2012 – Společný oběžník ministra spravedlnosti, ministra vnitra a Kolegia nejvyšších státních zástupců o dočasném vykázní z domácnosti v případě domácího násilí
- Královský výnos ze dne 18. prosince 2003 o podmínkách pro částečně nebo zcela bezplatné sekundární právní poradenství – v [nizozemštině](#)
- Královský výnos ze dne 16. května 2004 o boji proti obchodu s lidmi a nezákonnému převaděčství – v [nizozemštině](#)
- Královský výnos ze dne 13. června 1999 o organizaci služby právních středisek ministerstva spravedlnosti, platný od 1. července 1999 – v [nizozemštině](#) a [francouzštině](#)
- Královský výnos ze dne 28. prosince 1950 o nákladech vzniklých v průběhu trestního řízení
- Dohoda ze dne 7. dubna 1998 o spolupráci mezi státem a Vlámským společenstvím o péči o oběti trestných činů – v [nizozemštině](#)
- Protokolární dohoda ze dne 5. června 2009 mezi státem, Vlámským společenstvím, Francouzským společenstvím a Společnou komisí společenství o péči o oběti – v nizozemštině a francouzštině
- Protokolární dohoda ze dne 5. června 2009 mezi státem, Francouzským společenstvím a Valonským regionem o péči o oběti – v nizozemštině a francouzštině
- Protokolární dohoda ze dne 5. června 2009 mezi státem a Německojazyčným společenstvím o péči o oběti trestných činů – v nizozemštině, francouzštině a němčině

1. Poškozený

V kterékolí fázi řízení se můžete u soudce přihlásit jako poškozený, a to i v případě, že jste trestný čin neoznámili policii. Toto postavení vám přiznává některá dodatečná práva:

požadovat náhradu škody; hovořit během soudního jednání; po skončení soudního řízení obdržet náhradu nákladů; obdržet během řízení bezplatné služby tlumočnicka; pokud se přihlásíte jako poškozený a je to považováno za odůvodněné, získáte také řadu práv v trestním řízení, aniž byste museli žádat o uznání u soudce pro výkon trestu. Můžete se rovněž prostřednictvím výslovného prohlášení přihlásit jako poškozený, pokud již státní zastupitelství zahájilo řízení. To je možné během celé fáze vyšetřování a projednávání u soudu, nikoli však ve fázi projednávání odvolání proti soudnímu rozhodnutí. V případě přestupku nebo přečinu se můžete přihlásit jako poškozený vyšetřujícímu soudci. Vyšetřující soudce je povinen zahájit soudní vyšetřování. Po skončení vyšetřování však může poradní senát rozhodnout, že neexistuje dostatek důkazů, aby mohl být údajný pachatel postaven před soud. Pokud chcete získat náhradu škody, musíte prokázat újmu, kterou jste utrpěli. Soud posoudí přípustnost vaší žaloby, a buď občanskoprávní nárok uzná, nebo jej zamítne. Pokud vystupujete jako poškozený, máte právo postoupit věc obžalovací komoře odvolacího soudu, pokud soudní vyšetřování neskončilo do jednoho roku od zahájení. To vám umožňuje nepřímou formu kontroly nad postupem vyšetřování.

2. Status ochrany „oběti obchodu s lidmi“

Od začátku devadesátých let poskytuje Belgie obětem obchodu s lidmi status ochrany oběti. Tento status mohou využít tyto kategorie obětí: oběti obchodu s lidmi (např. za účelem sexuálního zneužívání, žebrání, ekonomického vykořisťování, odebrání orgánů, páchání trestné činnosti z donucení); oběti nezákonného převaděčství (napomáhání k nelegální migraci za účelem dosažení zisku) s přitěžujícími okolnostmi. Tento status mohou získat oběti násilí nebo oběti, jejichž život je v ohrožení. Abyste jako oběť obchodu s lidmi mohli využít zvláštních pravidel týkajících

se povolení k pobytu a pracovního povolení, můžete získat status ochrany „oběti obchodu s lidmi“, pokud: přerušíte styk s údajnými pachateli; přijmete povinnou pomoc, již poskytuje specializované středisko pro přijímání osob, které je schválené příslušnými orgány; spolupracujete se soudními orgány tím, že učiníte výpověď nebo podáte trestní oznámení. 3. Správní sankce

Správní sankce ukládají místní správní orgány a nejedná se o trestní sankce. Místní správní orgány mají pravomoc trestat určité formy méně závažných trestných činů a výtržnictví prostřednictvím správních sankcí (správní pokuty, pozastavení platnosti povolení nebo licencí a dočasné nebo trvalé uzavření zařízení). Obecní úřad může tyto sankce uložit za porušení jeho vyhlášek, některé formy vandalství atd. Tyto sankce nezávisí přímo na státním zástupci.

■ Poslední aktualizace: 03/07/2025

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.